2023/2539

14.11.2023.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2023/2539

od 13. studenoga 2023.

o potpori projektu za promicanje učinkovitih kontrola izvoza oružja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Globalnom strategijom za vanjsku i sigurnosnu politiku Unije, naslovljenom „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: Jača Europa”, koju je Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) predstavio 28. lipnja 2016., potvrđuje se potpora Unije univerzalizaciji, potpunoj provedbi i izvršavanju multilateralnih ugovora i režima u području razoružanja, neširenja oružja i nadzora naoružanja.

(2) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva („Osiguravanje oružja, zaštita građana”). U toj se strategiji navodi, među ostalim, da će Unija nastaviti promicati odgovornu i učinkovitu kontrolu izvoza oružja te podupirati univerzalizaciju i provedbu Ugovora o trgovini oružjem („UTO”).

(3) Unija je 5. lipnja 1998. donijela politički obvezujući Kodeks ponašanja pri izvozu oružja kojim se utvrđuju zajednička mjerila za reguliranje zakonite trgovine konvencionalnim oružjem.

(4) Kodeks ponašanja pri izvozu oružja zamijenjen je 8. prosinca 2008. Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([1]), kojim se utvrđuje osam mjerila na temelju kojih treba procjenjivati zahtjeve za izvoz konvencionalnog oružja. Određeni broj trećih zemalja uskladio se s tim zajedničkim stajalištem. Na temelju preispitivanja Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP koje je provedeno 2019. donesena je Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/1560 ([2]).

(5) U članku 11. Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP navodi se da države članice ulažu najjače napore kako bi i druge države koje izvoze vojnu tehnologiju ili opremu potaknule na primjenu mjerila utvrđenih u tom zajedničkom stajalištu.

(6) UTO stupio je na snagu 24. prosinca 2014. UTO-om se nastoje ojačati transparentnost i odgovornost u trgovini oružjem. Unija podupire učinkovitu provedbu i univerzalizaciju UTO-a svojim posebnim programima donesenima na temelju odluka Vijeća 2013/768/ZVSP ([3]), (ZVSP) 2017/915 ([4]) i (ZVSP) 2021/2309 ([5]). Tim se programima određenom broju trećih zemalja, na njihov zahtjev, pomaže u jačanju njihovih sustava za kontrolu prijenosa oružja u skladu sa zahtjevima iz UTO-a.

([1]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).
([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2019/1560 od 16. rujna 2019. o izmjeni Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 239, 17.9.2019., str. 16.).
([3]) Odluka Vijeća 2013/768/ZVSP od 16. prosinca 2013. o aktivnostima EU-a za potporu provedbe Ugovora o trgovini oružjem u okviru Europske sigurnosne strategije (SL L 341, 18.12.2013., str. 56.).
([4]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2017/915 od 29. svibnja 2017. o aktivnostima Unije za širenje suradnje u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 139, 30.5.2017., str. 38.).
([5]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/2309 od 22. prosinca 2021. o aktivnostima Unije za otvaranje prema javnosti u cilju potpore provedbi Ugovora o trgovini oružjem (SL L 461, 27.12.2021., str. 78.).

(7) Stoga je važno osigurati komplementarnost između aktivnosti informiranja i aktivnosti za pomoć predviđenih u ovoj Odluci i onih predviđenih u Odluci (ZVSP) 2021/2309. U tu bi se svrhu trebale odvijati redovite razmjene informacija među provedbenim agencijama Unije nadležnima za aktivnosti informiranja u području kontrole izvoza oružja, kao i s Europskom službom za vanjsko djelovanje. U okviru tog mehanizma za koordinaciju poticat će se sudjelovanje stručnjaka iz drugih država članica uvijek kada je to potrebno.

(8) Aktivnosti Unije za promicanje učinkovitih i transparentnih kontrola izvoza oružja razvile su se od 2008. na temelju Zajedničke akcije Vijeća 2008/230/ZVSP ([6]) i odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP ([7]), 2012/711/ZVSP ([8]), (ZVSP) 2015/2309 ([9]), (ZVSP) 2018/101 ([10]) i (ZVSP) 2020/1464 ([11]). Provedenim aktivnostima posebno je pružena potpora daljnjoj regionalnoj suradnji, pojačanoj transparentnosti i većoj odgovornosti u skladu s načelima iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP i u njemu utvrđenim mjerilima za procjenu rizika. Dotične aktivnosti bile su tradicionalno usmjerene na treće zemlje iz istočnog i južnog susjedstva Unije. Odlukom (ZVSP) 2018/101 skupina partnerskih zemalja koje primaju pomoć proširena je i na središnju Aziju. Na temelju Odluke (ZVSP) 2020/1464 Mongolija je na poseban zahtjev te zemlje također dodana u skupinu partnerskih zemalja.

(9) Unija je posljednjih godina također pružala pomoć za poboljšanje kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom u trećim zemljama. Trebalo bi osigurati učinkovitu koordinaciju s tim aktivnostima relevantnima za kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom.

(10) Tehničku provedbu odluka 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101 i (ZVSP) 2020/1464 Vijeće je povjerilo njemačkom Saveznom uredu za gospodarstvo i kontrolu izvoza (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA). BAFA je također provedbena agencija za projekte kojima se podupire učinkovita provedba UTO-a u okviru odluka 2013/768/ZVSP, (ZVSP) 2017/915 i (ZVSP) 2021/2309. BAFA je od 2005. uključena u provedbu niza projekata suradnje Unije u području kontrola izvoza robe s dvojnom namjenom. BAFA je nadležno tijelo za kontrolu izvoza u Njemačkoj te je stekla opsežno znanje i stručnost u aktivnostima informiranja, a osim toga dijeli svoje ključne kompetencije s nadležnim tijelima drugih država.

(11) Aktivnostima koje se podupiru ovom Odlukom doprinosi se cilju održivog razvoja br. 16 UN-ova Programa održivog razvoja do 2030.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U cilju provedbe Strategije EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva („Osiguravanje oružja, zaštita građana") i Zajedničkog stajališta Vijeća 2008/944/ZVSP Unija nastavlja podupirati projekt za promicanje učinkovitih kontrola izvoza oružja.

([6]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/230/ZVSP od 17. ožujka 2008. o potpori aktivnostima EU-a radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i kriterija EU-ovog Kodeksa ponašanja pri izvozu oružja među trećim zemljama (SL L 75, 18.3.2008., str. 81.).

([7]) Odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP od 22. prosinca 2009. o potpori aktivnostima EU-a radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i mjerila Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP među trećim zemljama (SL L 348, 29.12.2009., str. 16.).

([8]) Odluka Vijeća 2012/711/ZVSP od 19. studenoga 2012. o potpori aktivnostima Unije radi promicanja kontrole izvoza oružja te načela i mjerila iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP među trećim zemljama (SL L 321, 20.11.2012., str. 62.).

([9]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/2309 od 10. prosinca 2015. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 326, 11.12.2015., str. 56.).

([10]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/101 od 22. siječnja 2018. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 17, 23.1.2018., str. 40.).

([11]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1464 od 12. listopada 2020. o promicanju učinkovitih kontrola izvoza oružja (SL L 335, 13.10.2020., str. 3.).

2. Ciljevi projekta iz stavka 1. jesu sljedeći:

(a) promicanje toga da treće zemlje provode učinkovite kontrole izvoza oružja u skladu s načelima utvrđenima u Zajedničkom stajalištu 2008/944/ZVSP i u UTO-u;

(b) podupiranje nastojanjâ trećih zemalja na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi trgovina konvencionalnim oružjem postala odgovornija i transparentnija te kako bi se smanjio rizik od preusmjeravanja oružja neovlaštenim korisnicima.

3. Projektne aktivnosti provode se tako da se njima ostvaruju komplementarnost i sinergija s projektima pomoći Unije u području kontrole izvoza konvencionalnog oružja i robe s dvojnom namjenom te, prema potrebi, s projektima pomoći drugih donatora u području kontrola izvoza.

4. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Provedba projekta iz članka 1. povjerava se njemačkom Saveznom uredu za gospodarstvo i kontrolu izvoza (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA).

3. BAFA svoje zadaće obavlja pod odgovornošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik s BAFA-om sklapa potrebne dogovore.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta iz članka 1. iznosi 682 464,03 EUR.

2. Rashodima koji se financiraju financijskim referentnim iznosom utvrđenim u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.

3. Komisija nadzire upravlja li se financijskim referentnim iznosom iz stavka 1. pravilno. U tu svrhu Komisija sklapa potreban sporazum s BAFA-om. U tom se sporazumu utvrđuje da BAFA mora osigurati vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovom visinom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja priprema BAFA. Ta su izvješća osnova za evaluaciju koju provodi Vijeće.

2. Komisija dostavlja informacije o financijskim aspektima provedbe projekta iz članka 1.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Prestaje važiti 14 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. ili šest mjeseci nakon datuma njezina donošenja ako potrebni sporazum nije sklopljen prije isteka tog razdoblja.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. studenoga 2023.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOG

PROJEKT ZA PROMICANJE UČINKOVITIH KONTROLA IZVOZA ORUŽJA

1. Ciljevi

Svrha je ove Odluke promicanje preuzimanja odgovornosti u pogledu zakonite trgovine oružjem u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, čime se doprinosi miru, sigurnosti i stabilnosti u susjednim zemljama Unije. Ciljevi ove Odluke jesu promicanje toga da treće zemlje provode poboljšane kontrole prijenosa oružja i podupiranje nastojanja trećih zemalja na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi međunarodna trgovina konvencionalnim oružjem postala odgovornija i transparentnija te kako bi se smanjio rizik od preusmjeravanja oružja neovlaštenim korisnicima. Ti bi se ciljevi trebali postići promicanjem načela i mjerila utvrđenih u Zajedničkom stajalištu 2008/944/ZVSP i u UTO-u. Cilj ishoda trebalo bi biti povećanje učinkovitosti nacionalnih sustava kontrola izvoza oružja u ciljanim zemljama: provedbena agencija izvješćivat će o pravnim, institucijskim i drugim relevantnim promjenama te o usklađivanju tih zemalja sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP i, prema potrebi, UTO-om. Trebalo bi raditi na ostvarivanju tih ishoda nastojanjem da se postignu komplementarnost i sinergija s tekućim projektima pomoći Unije kojima se podupire provedba UTO-a, kao i onima u području kontrole izvoza robe s dvojnom namjenom. Ne bi trebalo doći do preklapanja između korisnika obuhvaćenih ovom Odlukom i korisnika obuhvaćenih Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/2309, osim izuzeća iz pododjeljka 6.2.

Kako bi se postigli navedeni ciljevi, Unija bi trebala nastaviti promicati standarde iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP, nadovezujući se na postignuća ostvarena provedbom Zajedničke akcije 2008/230/ZVSP te odluka Vijeća 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101 i (ZVSP) 2020/1464. U tu bi svrhu trećim zemljama korisnicama trebalo pružiti pomoć, prema potrebi, u izradi, ažuriranju i provedbi relevantnih zakonodavnih, administrativnih i institucijskih mjera kojima se podupire učinkovit sustav kontrola prijenosa konvencionalnog oružja.

Potporu bi trebalo pružiti i za osposobljavanje službenika za izdavanje dozvola i službenika za izvršavanje zakonodavstva nadležnih za provedbu i izvršavanje kontrola prijenosa oružja, kao i za nacionalne i regionalne mjere kojima se promiču transparentnost i odgovarajuća provjera izvoza konvencionalnog oružja. Nadalje, trebalo bi promicati kontakte s privatnim sektorom (uključujući industriju, istraživačke institute i akademsku zajednicu) kako bi se osigurala usklađenost sa zakonodavstvom i propisima u pogledu kontrole prijenosa oružja, s posebnim naglaskom na programima unutarnje usklađenosti (ICP).

2. Odabir provedbene agencije

Provedba ove Odluke povjerava se BAFA-i. BAFA će, prema potrebi, surađivati s agencijama za kontrolu izvoza država članica, relevantnim regionalnim i međunarodnim organizacijama, skupinama za strateško promišljanje, istraživačkim institutima te nevladinim organizacijama.

BAFA ima vodeće iskustvo u pružanju pomoći pri kontroli izvoza te u aktivnostima informiranja. To je iskustvo stekla u svim relevantnim područjima strateške kontrole izvoza u pogledu pitanja u vezi s KBRN-om, robom s dvojnom namjenom i vojnom robom. BAFA je putem tih programa i aktivnosti stekla detaljno znanje o sustavima kontrole izvoza većine zemalja obuhvaćenih ovom Odlukom.

Kada je riječ o pomoći u kontroli izvoza oružja te informiranju, BAFA je uspješno dovršila provedbu odluka 2009/1012/ZVSP, 2012/711/ZVSP, (ZVSP) 2015/2309, (ZVSP) 2018/101 i (ZVSP) 2020/1464. BAFA je nadležna i za tehničku provedbu programa za potporu provedbi UTO-a uspostavljenog odlukama 2013/768/ZVSP, (ZVSP) 2017/915 i (ZVSP) 2021/2309.

BAFA je stoga u jedinstvenoj poziciji za utvrđivanje snaga i slabosti sustava kontrole izvoza zemalja koje će biti korisnici aktivnosti predviđenih u ovoj Odluci. Također je najsposobnija za omogućavanje sinergije među različitim programima pomoći u kontroli izvoza oružja i programima informiranja, kao i za izbjegavanje udvostručavanja napora. To je posebno važno za zemlje korisnice koje su primile potporu u okviru prethodnih programa suradnje Unije za jačanje lokalnih kapaciteta u pogledu primjene i ažuriranja nacionalnog sustava kontrole trgovine oružjem u skladu s međunarodnim standardima i najnovijim kretanjima.

3. Koordinacija s drugim projektima pomoći Unije u području kontrola izvoza

Iskustvo prijašnjih aktivnosti Unije povezanih s informiranjem u području kontrola izvoza koje se primjenjuju i na robu dvojne namjene i na konvencionalno oružje pokazalo je da bi trebalo težiti sinergiji i komplementarnosti. U tu bi se svrhu aktivnosti iz odjeljka 5. trebale provoditi samo u zemljama koje nisu već obuhvaćene aktivnostima u okviru projekta pomoći za informiranje u pogledu UTO-a, osim u iznimnim slučajevima iz pododjeljka 6.2. Prema potrebi, moguće je težiti sinergiji u vezi s drugim aktivnostima koje se financiraju iz proračuna ZVSP-a ili drugim aktivnostima povezanima s kontrolom izvoza robe s dvojnom namjenom koje se financiraju putem financijskih instrumenata Unije koji nisu proračun ZVSP-a. To bi trebalo učiniti uz potpuno poštovanje pravnih i financijskih ograničenja utvrđenih za uporabu relevantnih financijskih instrumenata Unije.

U tu će se svrhu putem uspostavljenog i formaliziranog mehanizma za koordinaciju odvijati redovite razmjene informacija među provedbenim agencijama Unije nadležnima za aktivnosti informiranja u području kontrole izvoza, kao i s Europskom službom za vanjsko djelovanje. Trebalo bi poticati sudjelovanje stručnjaka iz drugih država članica kad god je to potrebno.

4. Koordinacija s projektima pomoći drugih donatora u području kontrola izvoza

Trebalo bi težiti sinergiji i komplementarnosti s projektima pomoći drugih donatora u području kontrola izvoza ako je to primjereno. Kako je navedeno u odjeljku 3., koordinacija s drugim donatorima trebala bi se provoditi osobito u pogledu aktivnosti iz pododjeljaka 5.2.1. i 5.2.2. te pododjeljka 5.2.4.

5. Opis projektnih aktivnosti

5.1. Ciljevi projekta

Glavni je cilj pružiti tehničku pomoć određenom broju zemalja korisnica koje su pokazale spremnost da razviju vlastite standarde i prakse u vezi s kontrolom izvoza oružja. Kako bi se to postiglo, u aktivnostima koje treba poduzeti uzimat će se u obzir status zemalja korisnica, posebno u pogledu:

— njihova mogućeg članstva ili zahtjeva za članstvo u međunarodnim režimima kontrole izvoza koji se odnose na prijenos konvencionalnog oružja te robe i tehnologija s dvojnom namjenom,

— njihove kandidature za članstvo u Uniji te činjenice jesu li zemlje korisnice službene ili potencijalne kandidatkinje,

— njihovih kapaciteta kao proizvođača, uvoznika ili trgovinskog središta u vezi s trgovinom konvencionalnom vojnom opremom i tehnologijama,

— stupnja razvijenosti postojećeg nacionalnog sustava kontrole izvoza, pri čemu se posebna pozornost obraća na napredak postignut zahvaljujući potpori primljenoj u okviru prethodnih programa suradnje u pogledu kontrole izvoza oružja koje je financirala Unija, i

— njihovih stajališta u vezi s UTO-om.

Ako su dotične zemlje korisnice samo potpisnice UTO-a, aktivnostima bi trebalo, ako je to moguće, nastojati bolje utvrditi prepreke koje postoje za ratifikaciju UTO-a, posebno ako su te prepreke pravne ili regulatorne prirode i ako su povezane s nedostatcima ili potrebama u provedbenim kapacitetima. Ako dotične zemlje nisu poduzele nikakve korake u vezi s UTO-om (nisu ga potpisale, ratificirale, niti mu pristupile), aktivnostima bi trebalo promicati pristupanje UTO-u, po mogućnosti uz podršku drugih zemalja korisnica koje su ratificirale UTO.

5.2. Opis projekta

5.2.1. Regionalne radionice

Projekt će se sastojati od najviše četiriju dvodnevnih regionalnih radionica, uz osiguravanje teoretskog i praktičnog osposobljavanja, kao i prilike za dijalog, kako bi se konsolidirali regionalni pristupi u relevantnim područjima kontrole izvoza konvencionalnog oružja.

Sudionici u radionicama uključivat će vladine službenike iz zemalja korisnica obuhvaćenih projektom. Mogu se, među ostalim, pozvati i predstavnici nacionalnih parlamenata, industrije i civilnog društva ako je to primjereno.

Osposobljavanje će provoditi stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica (uključujući bivše službenike), predstavnici zemalja koje su se uskladile sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, osobe koje su sudjelovale u radionicama za osposobljavanje instruktora (koje su organizirane i provedene na temelju koncepta koji je razradila BAFA) na temelju ove Odluke ili odluka (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2021/2309 te predstavnici privatnog sektora i civilnog društva.

Radionice se mogu održati u zemlji korisnici ili na nekoj drugoj lokaciji te se, ako je to primjereno, organiziraju u hibridnom obliku.

Regionalne radionice organizirat će se kako bi se obuhvatio širok raspon zemalja korisnica. Svakoj zemlji korisnici trebalo bi ponuditi mogućnost sudjelovanja u najmanje jednoj regionalnoj radionici. Sinergija s drugim aktivnostima informiranja o kontroli izvoza može se postići organizacijom usporednih događanja.

5.2.2. Multilateralne aktivnosti i osposobljavanje u području razmjene znanja

Projekt će se sastojati od multilateralnih aktivnosti koje uključuju najmanje dvije zemlje korisnice za koje postoji pitanje od zajedničkog interesa u svrhu razmjene znanja i iskustava u vezi s tim konkretnim pitanjem. Te se aktivnosti mogu organizirati u jednoj od zemalja koje su korisnice na temelju ove Odluke, u državi članici ili putem interneta te mogu trajati najviše dva dana.

Osposobljavanje će provoditi stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica (uključujući bivše službenike), predstavnici zemalja koje su se uskladile sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP, osobe koje su sudjelovale u radionicama za osposobljavanje instruktora (koje su organizirane i provedene na temelju koncepta koji je razradila BAFA) na temelju ove Odluke ili odluka (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2021/2309 te predstavnici privatnog sektora i civilnog društva.

5.2.3. Pojedinačna pomoć i pomoć na daljinu za zemlje korisnice

Projekt će se sastojati od radionica na kojima će se pojedinačnim zemljama korisnicama na njihov zahtjev ponuditi pomoć u područjima od posebne nacionalne važnosti. U radionicama će sudjelovati državni službenici iz zemalja korisnica, uključujući vladine službenike, službenike za izdavanje dozvola i službenike za izvršavanje zakonodavstva te, prema potrebi, predstavnike civilnog društva. Navedena događanja trebala bi trajati najmanje dva dana. Te se aktivnosti mogu organizirati u jednoj od zemalja koje su korisnice na temelju ove Odluke, u državi članici ili putem interneta.

Radionice za pojedinačnu pomoć održavat će se na zahtjev zemalja korisnica. Namijenjene su rješavanju određenog pitanja povezanog s kontrolom izvoza oružja koje je istaknula zemlja korisnica, primjerice na marginama regionalne radionice ili tijekom redovitih kontakata sa stručnjacima Unije i s BAFA-om. Te radionice mogu biti usmjerene, među ostalim, na ciljane nacionalne mjere za izgradnju kapaciteta, informiranje industrije i/ili akademske zajednice te nacionalne strategije osposobljavanja u području kontrole izvoza oružja.

Osim toga, pojedinačna potpora mogla bi se pružiti na daljinu, ako je to primjereno i djelotvorno.

Stručnjaci iz nacionalnih uprava država članica (uključujući bivše službenike), predstavnici zemalja koje su se uskladile sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP i predstavnici privatnog sektora pružit će svoje stručno znanje. Osobe koje su sudjelovale u radionicama za osposobljavanje instruktora (koje su organizirane i provedene na temelju koncepta koji je razradila BAFA) na temelju ove Odluke ili odluka (ZVSP) 2020/1464 i (ZVSP) 2021/2309 također će se poticati da, prema potrebi, podijele svoje stručno znanje u okviru takvih događanja.

5.2.4. Izgradnja institucijskih kapaciteta i mjere na naprednoj razini

Projekt će se sastojati od najviše dvaju tečajeva koji se sastoje od triju modula, od kojih svaki traje najviše četiri dana. Time će se pružiti potpora zemljama korisnicama s naprednim sustavima kontrole izvoza oružja radi izgradnje njihovih nacionalnih kapaciteta na temelju kontinuirane primjene pristupa „osposobljavanje instruktora”. Vještine razvijene u okviru tog osposobljavanja uključivat će didaktiku, prijenos znanja i institucijsko pamćenje u zemlji korisnici. Mjere izgradnje institucijskih kapaciteta koje se nude na temelju ove Odluke mogu biti i u obliku potpore osposobljenim instruktorima u organizaciji i provedbi nacionalnih osposobljavanja u njihovim matičnim zemljama. Nadalje, potpora na temelju ovog članka može biti i u obliku organiziranja istorazinskih vježbi od kojih bi, prema potrebi, i druge zemlje korisnice mogle imati koristi tako što bi sudjelovale kao ciljne skupine.

Pri provedbi aktivnosti opisanih u ovoj Odluci osposobljene instruktore trebalo bi dodatno poticati da sudjeluju u aktivnostima kao multiplikatori ili pružatelji znanja i stručnosti na regionalnoj, međuregionalnoj i međunarodnoj razini. Cilj je pomoći zemljama da naprave odmak od pojedinačne pomoći te da postanu autonomnije i proaktivnije u provedbi strateških trgovinskih kontrola na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Zemlje koje su primjenile navedene mjere za izgradnju kapaciteta i mjere na naprednoj razini imat će priliku primiti potporu za sudjelovanje na posebnoj međunarodnoj konferenciji o kontroli izvoza, ako je to izvedivo i primjereno. Takve će konferencije partnerskim zemljama sudionicama poslužiti kao forum za rasprave na naprednoj razini, usmjerene na sofisticiranije teme i aktualna pitanja kontrole izvoza. Prema potrebi, takva konferencija ili sastanak mogli bi se organizirati i posebno na temelju ove Odluke kako bi se osigurala razmjena između stručnjaka Unije i predstavnika partnerskih zemalja na visokoj razini. Događanje se može održati u hibridnom obliku i usporedno s drugim informativnim događanjima za napredne zemlje korisnice.

Ta će konferencija biti prilika zemljama korisnicama da:

(a) dobiju informacije o najnovijim kretanjima povezanima s kontrolama trgovine oružjem (npr. trenutačni kanali nabave, učinak novih tehnologija i pitanja povezana sa sigurnosnom politikom);

(b) rasprave i razmijene mišljenja o tome kako se nedavne promjene i poboljšanja u kontrolama trgovine oružjem mogu provesti u okviru njihova nacionalnog sustava kontrole izvoza;

(c) rasprave o temama koje su bile predmet radionica za osposobljavanje instruktora i ponovno ih razmotre.

5.2.5. Događanja u svrhu procjene

Kako bi se evaluirao i preispitao učinak aktivnosti na temelju ove Odluke, na internetu će se organizirati događanje u svrhu završne procjene. Sve zemlje korisnice i države članice bit će pozvane da sudjeluju u tom događanju.

6. Korisnici

6.1. Zemlje korisnice na temelju ove Odluke

Ne bi trebalo doći do preklapanja između korisnika obuhvaćenih ovom Odlukom i korisnika obuhvaćenih Odlukom (ZVSP) 2021/2309., osim ako je drukčije predviđeno kao dio izuzeća odobrenih na temelju pododjeljka 6.2.

Zemlje korisnice na temelju ove Odluke su:

a) zemlje jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Srbija i Kosovo ([1]));

b) istočnoeuropske i kavkaske zemlje obuhvaćene europskom politikom susjedstva (Armenija, Azerbajdžan, Bjelarus ([2]), Gruzija, Republika Moldova);

c) sjevernoafričke i sredozemne zemlje te zemlje južnog susjedstva obuhvaćene europskom politikom susjedstva (Alžir, Egipat, Maroko, Tunis, Jordan i Libanon);

d) zemlje središnje Azije (Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgistan, Turkmenistan i Mongolija);

e) Ukrajina.

6.2. Izmjena popisa zemalja korisnica

COARM može, nakon savjetovanja s mehanizmom za koordinaciju iz odjeljka 3., odlučiti dodati još zemalja na popis korisnika, pod uvjetom da te zemlje nisu korisnici na temelju Odluke (ZVSP) 2021/2309. U iznimnim slučajevima, ako se to smatra smislenim, mehanizam za koordinaciju također se može složiti da surađuje s korisnicima obuhvaćenima Odlukom (ZVSP) 2021/2309. BAFA i Unija trebale bi se putem predsjednika COARM-a međusobno formalno obavijestiti o izmjenama.

([1]) Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

([2]) Sudjelovanje Bjelarusa i dalje je suspendirano.

Rezultati projekta i pokazatelji provedbe

Pri procjeni rezultata projekta uzet će se u obzir sljedeće:

6.3. Pojedinačna procjena zemalja korisnica

Po završetku predviđenih aktivnosti BAFA će Europskoj službi za vanjsko djelovanje i Komisiji dostaviti izvješće o napretku za svaku zemlju korisnicu iz pododjeljka 6.1. U izvješću će se dati pregled aktivnosti koje su provedene u zemlji korisnici tijekom razdoblja važenja ove Odluke te procijeniti i opisati kapaciteti zemlje korisnice u području kontrola prijenosa oružja na temelju informacija dostupnih BAFA-i. Procjena će se temeljiti na primjeni instrumenata za kontrolu u zemlji korisnici, kako je propisano u Zajedničkom stajalištu 2008/944/ZVSP, u mjeri u kojoj se oni ne primjenjuju samo na države članice.

6.4. Procjena učinka i pokazatelji provedbe

Nakon dovršetka aktivnosti predviđenih ovom Odlukom trebalo bi procijeniti njihov učinak na zemlje korisnice. Procjenu učinka provest će Visoki predstavnik u suradnji s COARM-om i, prema potrebi, delegacijama Unije u zemljama korisnicama, kao i s drugim relevantnim dionicima.

U tu će se svrhu upotrijebiti sljedeći pokazatelji provedbe:

— jesu li uvedeni relevantni nacionalni propisi o kontrolama prijenosa oružja i jesu li oni u skladu, odnosno u kojoj su mjeri u skladu, sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP (uključujući primjenu mjerila procjene, provedbu Zajedničkog popisa robe vojne namjene EU-a i izvješćivanje),

— ako su dostupne, informacije o slučajevima povezanima s izvršavanjem,

— mogu li zemlje korisnice prijaviti izvoz i/ili uvoz oružja (npr. registar UN-a, godišnje izvješćivanje u okviru UTO-a, Wassenaarski aranžman, OESS, te izvješća koja se podnose nacionalnim parlamentima)i

— je li se zemlja korisnica službeno uskladila sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP odnosno namjerava li se službeno uskladiti s njime.

U izvješćima o pojedinačnoj procjeni iz pododjeljka 7.1. trebalo bi se, prema potrebi, upućivati na navedene pokazatelje provedbe.

7. Promicanje uporabe internetskog portala EU P2P ([3])

Internetski portal EU P2P, predviđen u Odluci 2012/711/ZVSP, razvijen je kao resurs u vlasništvu Unije. Portal funkcionira kao zajednička platforma za sve Unijine programe informiranja (roba s dvojnom namjenom i oružje). Aktivnostima navedenima u pododjeljku 5.2. treba se podizati svijest o Unijinom internetskom portalu za informiranje i promicati njegova uporaba. Sudionike u aktivnostima informiranja trebalo bi informirati o dijelu internetskog portala nedostupnom javnosti na kojem se nudi stalan pristup resursima, dokumentima i podacima za kontakt. Isto tako, upotrebu internetskog portala trebalo bi promicati među službenicima koji ne mogu izravno sudjelovati u aktivnostima za pomoć i aktivnostima informiranja. Nadalje, aktivnosti bi se trebale promicati i uz pomoć biltena EU P2P.

8. Vidljivost djelovanja Unije

BAFA će poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi javnost znala da određeno djelovanje financira Europska unija. Takve će se mjere provoditi u skladu s Priručnikom za komunikaciju i vidljivost vanjskih djelovanja Unije koji je objavila Europska komisija. BAFA će stoga osigurati vidljivost doprinosa Unije primjerenim brendiranjem i oglašavanjem, uz isticanje uloge Unije i podizanje svijesti o razlozima za ovu Odluku, kao i o potpori Unije za ovu Odluku te rezultatima te potpore. Na materijalu izrađenom u okviru projekta bit će istaknuta zastava Unije na vidljivom mjestu u skladu s relevantnim smjernicama Unije, kao i logotip programa EU-a za kontrolu izvoza na razini ravnopravnih partnera („EU P2P export control programme”). Delegacije Unije trebale bi biti uključene u događanja u trećim zemljama kako bi se unaprijedili daljnje političko djelovanje i vidljivost.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en i https://circabc.europa.eu/

Budući da se planirane aktivnosti uvelike razlikuju prema opsegu i prirodi, trebalo bi upotrebljavati niz promidžbenih alata, među ostalim tradicionalne medije, internetske stranice, društvene medije i informativno-promidžbene materijale (uključujući infografike, letke, biltene, priopćenja za medije i ostalo, prema potrebi). Publikacije i javna događanja organizirana u okviru projekta primjereno će se brendirati.

9. Izvješćivanje

Provedbeni subjekt pripremat će redovna tromjesečna izvješća sa sažetim opisom napretka projekta, kao i izvješća o misiji nakon završetka svake aktivnosti. Izvješća će se dostavljati Visokom predstavniku najkasnije šest tjedana nakon završetka relevantnih aktivnosti.